

Straatnaamgeving Zuiderburen

Voor de nieuwe wijk ten zuiden van Leeuwarden is gekozen voor de naam Zuiderburen. Deze naam is historisch vanwege het feit dat in het verleden ten zuiden van Hempens een buurtschap bestond met deze naam. Heden ten dage herinnert de straatnaam Suderbuorren hier nog aan. De naam is tevens een tegenhanger van Camminghaburen in Leeuwarden. De woonwijk Zuiderburen is opgedeeld in drie gedeelten, namelijk:

- het woongebied tussen de Drachtsterweg en de Nauwe Greuns (1^e fase);
- het woongebied oostelijk van de Nauwe Greuns inclusief het toekomstige boscomplex (2^e fase);
- het woongebied tussen het boscomplex en de oostelijke plas (3^e fase).

Thema straatnamen

Bij de toekenning van de namen voor de straten is gekozen voor namen van Friese wateren. Dit geeft iets specifieks aan dit gebied. Het zijn overwegend namen van minder bekende wateren in de provincie Fryslân. Waternamen met het achtervoegsel “meer” (in het Fries: “mar”) zijn gebruikt voor het woongebied tweede fase. Voor de tweede en derde fase is hier gekozen voor namen in de Friese vorm. In de derde fase van de wijk Zuiderburen zijn straatnamen gekozen die afkomstig zijn uit het IJsselmeer en eventueel de Waddenzee, met name namen die dicht bij Friesland liggen.

Verklaring straatnamen

De straatnamen in het woongebied 1^e fase:

- *Wiardaplantage* - afkomstig van het geslacht Wiarda.
- *Het Hop* - meertje gelegen ten zuiden van Sandfirden.
- *Kruisdobbe* - meertje gelegen ten zuiden van Eernewoude, tussen Fokkesloot en Hooidamsloot.
- *Krommezijl* - brug ten zuidwesten van Wommels.
- *Foudering* - water gelegen ten zuidoosten van Wergea.
- *De Leijen* - meer gelegen ten zuiden van het Bergumermeer.
- *De Deelen* - waterrijk gebied gelegen ten zuiden van Aldeboarn.
- *De Fluessen* - meer gelegen in Zuidwest Friesland.
- *Het Wijd* - water gelegen nabij Molkwerum in Zuidwest Friesland; water vlakbij Oppenhuizen.
- *De Boorne* - rivier bij Akkrum en Aldeboarn; water bij Jirnsum.
- *De Linde* - rivier in Zuidoost Friesland.
- *De Tjonger* - rivier in Zuidoost Friesland.
- *De Lauwers* - water in Noordoost Friesland.

- *De Lits* - water ten westen van Broeksterwoude. (Lits = water tussen Bergumermeer en de Leijen)
- *Het Var* - water gelegen tussen Koudum en de Fluessen.
- *Het Zool* - water tussen Workum en het IJsselmeer. De Friese vorm is It Soal. (De Zool = kanaal onder Nijemardum)
- *De Wetering* - kanaal in de Gemeente Weststellingwerf; eveneens een kanaal in de Gemeente IJsselham. (Overijssel)
- *De Rijd* - kanaal ten noorden van Marrum; een vaart ten zuiden van Giekerk.
- *Zijlroede* - deze naam komt in Friesland zes keer voor: water gelegen - ten westen van Joure; twee keer ten westen van Lemmer; boven Akkrum; ten zuidwesten van Sibbrandabuorren en ten westen van Sneek.
- *Moezel* - water gelegen tussen Raerd en Jirnsum. De Friese vorm is Mûzel.
- *De Wijmerts* - water gelegen ten zuiden van Bolsward.
- *De Gronzen* - water gelegen tussen Koudum en Molkwerum.
- *De Welle* - water gelegen tussen Woudsend en het Koevordermeer. (Wellesloot in de Grote Provincie Atlas - Friesland, 3^e editie)
- *De Zwemmer* - water gelegen ten noorden van Kollum. (De Nieuwe Zwemmer en de Oude Zwemmer)

De straatnamen in het woongebied 2^e fase:

- Wite Mar - meertje gelegen ten oosten van Beetsterzwaag.
- Pikemar - meertje gelegen ten zuiden van Abbegea en heeft een verbinding met Hissemar.
- Ôlemar - water gelegen tussen Wyns en Oentsjerk.
- Guozzemar - meertje gelegen ten westen van Waskemeer.
- Eeltsjemar - meertje gelegen tussen Rinsumageest en Roodkerk.
- Hissemar - meertje gelegen ten zuiden van Abbegea en heeft een verbinding met Pikemar.
- Jentsjemar - meertje gelegen tussen Sneek en Joure.
- Offemar - water gelegen ten noordwesten van Oentsjerk.

De straatnamen in het woongebied 3^e fase:

- Noarder Stienplaat - zandplaat in het IJsselmeer
- Braksân - zandplaat in de Waddenzee
- Frouwesân - zandplaat in het IJsselmeer
- Ytsjesân - zandplaat in de Waddenzee
- Skûtesân - zandplaat in de Waddenzee
- Moleplaat - zandplaat in de Waddenzee
- Suder Stienplaat - zandplaat in het IJsselmeer
- Langesân - zandplaat in de Waddenzee

De toegangswegen naar de Buitenplaatsen in Hempens zijn genoemd naar patroon heiligen:

- Catharinaleane

- Godehardusleane
- Johannesleane
- Martinusleane
- Nicolaasleane
- Vitusleane

Dit zijn patroonheiligen uit het Sudertrimdiel dat in vroegere tijden qua parochie viel onder Wirdum.

Bos en water

- Het nieuwe boscomplex ter weerszijden van de Drachtsterweg heet “Wiardaplantage”. Deze naam is ontleend aan een geslacht dat gewoond heeft in het gebied.
- Het geplande boscomplex ten oosten van Hempens heet “Bosk fan Pylkwier” Deze naam is ontleend aan een vroeger in het betreffende gebied gelegen meertje. In het noordoosten van de woonwijk bevindt zich nu nog een boerderij met de naam Pylkwier.
- De nieuwe brug over de Nauwe Greuns heet “Pylkwiersterbrêge”.
- Het gegraven meer ten zuiden van het dorp Teerns heeft de naam “Teernserwielen” verkregen.
- Evenzo heeft de waterplas, gelegen ten oosten van Hempens, de naam “Hempenserwielen” verkregen.
- De ontsluitingsweg aan de westzijde van de Drachtsterweg en het bos “Wiardaplantage” heet “Ublingaplantage”. Ublinga was een Teernser familie uit de semi-adel. Eén van de familieleden was in 1189 kruisvaarder, nl. Poptetus Ulvinga.
- Het fiets- en voetpad gelegen in de eerste fase heet “Folsingadyk”. Folsinga was de naam van een oud geslacht uit Hempens en Teerns. In de wintermaanden zal het gebied rond dit fietspad voor een groot gedeelte bestaan uit water. Het fietspad ligt iets hoger, dit gaf de reden om te kiezen voor het achtervoegsel “dyk”.

Gemeente Leeuwarden, september 2002